

**II Liceum Ogólnokształcące z Białoruskim Językiem Nauczania
im. Bronisława Taraszkiewicza w Bielsku Podlaskim**

Program wychowawczo-profilaktyczny na lata 2017-2021

**Uchwalony w dniu 17.10. 2017
przez Radę Rodziców w porozumieniu
z Radą Pedagogiczną II LO z BBN
im. Bronisława Taraszkiewicza**

Podstawy prawne :

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
2. Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
3. Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz. U. z 2017 r. poz. 1189).
4. Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r. poz. 1943 ze zm.).
5. Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 59)
6. Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz. U. z 2016 r. poz.487).
7. Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 783)
8. Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn. Dz. U. z 2017 r. poz. 957).
9. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2015 r. poz. 1249).
10. Statut II LO z BJN im. Bronisława Taraszkiewicza w Bielsku Podlaskim.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny został opracowany na podstawie:

1. Podsumowania wyników ankiet do rodziców, uczniów i nauczycieli na temat działań wychowawczo-profilaktycznych w szkole będących ewaluacją realizowanych dotychczas programów (r.szk.2015/2016).
2. Podsumowania wyników ankiet dotyczących badania poczucia bezpieczeństwa młodzieży w szkole oraz organizacji imprez szkolnych (II semestr roku szkolnego 2016/2017).

II LO z BJN im. Bronisława Taraszkiewicza w Bielsku Podlaskim jest szkołą uznającą za cel nadrzędny wszechstronny rozwój osobowości ucznia. By ten cel osiągnąć, szkoła dba o rozwój zdolności i zainteresowań uczniów; o utrzymanie wysokiego poziomu nauczania i dobry wizerunek szkoły; rozwija poczucie tożsamości narodowej z jednoczesnym otwarciem na odmienność drugiego człowieka; propaguje kulturę białoruską wśród społeczności szkolnej i w środowisku lokalnym; kształtuje właściwe relacje międzyludzkie oparte na zasadach kultury osobistej, wzajemnej tolerancji, szacunku i zaufaniu; uczy umiejętności społecznych i odpowiedzialności; przygotowuje do wypełniania obowiązków rodzinnych i obywatelskich; stwarza okazję do obcowania z kulturą wyższą.

Zadaniem naszej szkoły, oprócz wyposażenia ucznia w wiedzę, jest także rozwijanie umiejętności niezbędnych w budowaniu dojrzałej osobowości pozwalającej ustrzec się przed zagrożeniami i zachowaniami ryzykownymi.

Program wychowawczo - profilaktyczny liceum został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- * ewaluacji dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych;
- * wyników ankiet do rodziców, nauczycieli, uczniów przeprowadzonych w latach 2015-2017;
- * wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora;
- * analizy dokumentów szkolnych
- * wniosków i analiz wynikających z pracy zespołów przedmiotowych, zespołów wychowawczych, obserwacji nauczycieli, uczniów, rodziców, pracowników szkoły.

Ewaluacja zadań wychowawczych pokazała, że były one realizowane właściwie i w większości przyniosły oczekiwane rezultaty. Ankietowani stwierdzili, że szkoła w największym stopniu uczy kultury osobistej, a następnie przywiązania do korzeni i kształtowania umiejętności społecznych. Wszyscy ankietowani zwracają uwagę na konieczność dalszego formowania postaw obywatelskich, prorodzinnych, antydyskryminacyjnych i zdrowego stylu życia. Zarówno rodzice jak i uczniowie oceniają szkołę jako miejsce bezpieczne, ale zwracają uwagę na to, by większy nacisk położyć na przestrzeganie praw uczniów oraz sprawiedliwe traktowanie. Niewielka część ankietowanej młodzieży wskazuje na występowanie form agresji psychicznej.

Profilaktyka zachowań ryzykownych jest szczególnie ważna dla młodych ludzi, u których kształtuje się hierarchia wartości, doskonałą się relacje z innymi, wzmacnia się poczucie własnej wartości oraz zachodzą skomplikowane procesy myślowe. Większość nastolatków radzi sobie z problemami wieku dorastania wtedy, gdy w ich środowisku obowiązują jasne reguły postępowania oraz gdy są w nim osoby, na których młody człowiek mógłby się wzorować i na których mógłby polegać. Kiedy brakuje tych czynników istnieje zagrożenie powstawania negatywnych zachowań u młodzieży, takich jak agresja, picie alkoholu, palenie papierosów i e-papierosów, sięganie po narkotyki, nowe narkotyki, czyli dopalacze i leki.

Aby zapobiec zachowaniom ryzykownym w szkole nadal będzie prowadzona działalność wychowawcza, edukacyjna, informacyjna i profilaktyczna. Działalność profilaktyczna polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Profilaktyka uniwersalna obejmuje wszystkich uczniów i wspiera ich w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia, powoduje odraczenie inicjacji, np. picia alkoholu. Profilaktyka selektywna polega na wspieraniu uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na zachowania ryzykowne. Profilaktyka wskazująca skierowana jest do osób, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków psychoaktywnych lub wystąpiły inne zachowania ryzykowne.

Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły określa sposób realizacji celów kształcenia oraz zadań wychowawczych zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego, uwzględniając kierunki i formy oddziaływań wychowawczych, których uzupełnieniem są działania profilaktyczne skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Jednym z zadań programu wychowawczo-profilaktycznego jest zintegrowanie oddziaływań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych oraz profilaktycznych m.in. poprzez zapobieganie agresji i przemocy, wykluczeniu społeczno - emocjonalnemu w środowisku rówieśniczym, uświadomienie mechanizmów uzależnienia, wskazanie możliwych form pomocy i działania uprzedzające mające na celu przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych. W efekcie program wychowawczo-profilaktyczny stanowi punkt wyjścia do podejmowania spójnych wyżej wymienionych oddziaływań, które przynoszą korzyść całej społeczności szkolnej.

Z przeprowadzonych badań wynika, że szkoła właściwie realizuje działania profilaktyczno - edukacyjne. Niewielki odsetek uczniów ma kontakt ze środkami psychoaktywnymi, oprócz alkoholu. Niepokojącym zjawiskiem o wzrostowej tendencji, również podkreślanym przez ankietowanych nauczycieli, jest picie alkoholu zarówno poza szkołą, jak i podczas imprez szkolnych, np. studniówek. Według badanych rodziców na zmniejszenie negatywnych zachowań na studniówce może mieć wpływ stałe i systematyczne uświadamianie młodzieży oraz brak przyzwolenia rodziców na niewłaściwe zachowania, a także większe konsekwencje wobec uczniów naruszających pewne ustalenia.

Aby wyeliminować zachowania ryzykowne należałoby prowadzić edukację całej społeczności szkolnej (nauczyciele, pracownicy, uczniowie, rodzice) i utrzymywać spójny front wychowawczy.

Rodzice i uczniowie wysoko oceniają pomoc szkoły w rozwiązywaniu problemów uczniów, ale niewielka część ankietowanej młodzieży oczekuje większego zaangażowania Dyrektora, nauczycieli i pedagoga w tej kwestii.

W związku z tym, wszyscy nauczyciele powinni być zobligowani do przestrzegania postanowień zawartych w Statucie Szkoły oraz procedur zawartych w strategii działań wychowawczych, zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec młodzieży podejmującej zachowania ryzykowne.

Konieczny jest przepływ informacji między nauczycielami na temat szczególnych sytuacji wychowawczych oraz zachowań ryzykownych uczniów zagrażających ich zdrowiu.

Nauczyciele i pracownicy szkoły powinni przyjąć konsekwentną postawę wobec uczniów podejmujących zachowania ryzykowne i natychmiast zgłosić ten fakt wychowawcy. Działania interwencyjne należałoby przeprowadzać w grupie nauczycieli: nauczyciel będący świadkiem zdarzenia, wychowawca, pedagog, Dyrektor, jak najszybciej po zaistniałym zdarzeniu, bowiem decyduje to o skuteczności podjętych działań. Pracownicy obsługi powinni wspomagać nauczycieli w działaniach profilaktycznych, zapobiegających zachowaniom ryzykownym. Wskazane jest zmodyfikowanie procedury działań interwencyjnych, aby mogły być stosowane w praktyce szkolnej.

Kluczową rolę w procesie wspomagania ucznia spełniają nauczyciele. Aby ich działania były skuteczne powinni oni prezentować w kontakcie wychowawczym następujące cechy osobowości:

- świadomość siebie i swojego systemu wartości;
- świadomość własnej emocjonalności;
- zainteresowanie ludźmi i problemami społecznymi;
- dostarczenie uczniom wzorców zachowań;
- poczucie odpowiedzialności;
- urzeczywistnienie zasad etycznych.

Ważną rolę w życiu społeczności szkolnej odgrywają wychowawcy. Mają oni wpływ na integrację zespołu klasowego i wzajemne relacje uczniów. Decydują o wielu istotnych kwestiach związanych z życiem klasy. Reagują na konflikty, sytuacje trudne i pomagają w ich rozwiązaniu. Dla wielu uczniów wychowawca może stać się przewodnikiem życiowym.

Chcemy, aby nasz absolwent:

- był odpowiedzialny, tolerancyjny, ambitny, dążył do zdobywania wiedzy oraz stale doskonalił swoje umiejętności;
- korzystał z różnych źródeł wiedzy i potrafił odróżnić prawdę od fałszu;
- racjonalnie wykorzystywał narzędzia i technologie informacyjne;
- kierował się w życiu uniwersalnymi wartościami, zgodnie z zasadami etyki i moralności;
- znał i rozumiał zasady współżycia społecznego;
- dbał o swoje prawa, szanując jednocześnie prawa innych;
- był odporny na zagrożenia płynące z otoczenia i realizował zasady zdrowego stylu życia;
- przekładał współpracę z innymi nad konfrontację;
- znał i stosował zasady dobrych obyczajów i kultury bycia;
- potrafił korzystać z osiągnięć kultury;
- znał historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły;
- umiał docenić przynależność do wspólnoty narodowej;
- był zakorzeniony w środowisku lokalnym oraz miał przyjazny stosunek do otoczenia, nie zapominając o byciu otwartym na świat i ludzi.

Cele główne programu:

I. Rozwój intelektualny ucznia i motywowanie do samodoskonalenia.

II. Kształtowanie własnej osobowości i systemu wartości ucznia.

III. Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich oraz rozwijanie szacunku do dziedzictwa kulturowego własnego regionu.

IV. Kształtowanie prawidłowych postaw młodzieży wobec zachowań ryzykownych oraz utrzymanie wysokiego stopnia bezpieczeństwa w szkole.

V. Integrowanie i współdziałanie środowiska szkolnego i lokalnego w zakresie wychowania i profilaktyki.

VI. Przygotowanie do życia w rodzinie i w społeczeństwie.

I. Cel główny: Rozwój intelektualny ucznia i motywowanie do samodoskonalenia.

SFERA	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadania	Terminy realizacji zadania i poziom organizacyjny szkoły
EKTUALNA	1. Uczeń zdobywa rzetelną wiedzę i rozwija umiejętności samodzielnego uczenia się i korzystania z różnych źródeł informacji.	Lekcje przedmiotowe, lekcje informatyki, zajęcia na temat efektywnego uczenia się, godziny wychowawcze, wykorzystanie interaktywnych pomocy naukowych	Nauczyciele, bibliotekarz, wychowawcy klas, pedagog szkolny	Cały cykl kształcenia
	2. Uczeń rozwija zainteresowania i potrafi posługiwać się zdobytą wiedzą w praktyce, odkrywa własne predyspozycje i twórczo je wykorzystuje.	Koła zainteresowań, praca z uczniem zdolnym, konkursy i olimpiady przedmiotowe, konsultacje indywidualne, wycieczki edukacyjne	Opiekunowie kół zainteresowań, nauczyciele, wychowawcy, przewodniczący zespołów przedmiotowych	Cały cykl kształcenia
	3. Uczeń rozwija wiedzę i umiejętności, współpracując ze środowiskiem naukowym (akademickim).	Wyjazdy na uczelnie, spotkania z pracownikami wyższych uczelni, udział w Targach Edukacyjnych, Salonie Maturzystów, prezentacji uczelni Podlasia	Dyrektor szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny	Cały cykl kształcenia
	4. Uczeń odkrywa i ujawnia własne talenty i predyspozycje, rozwija twórcze myślenie.	Konkursy, wystawy, nagradzanie ciekawych pomysłów, prezentowanie osiągnięć uczniów, strona internetowa szkoły, artykuły w szkolnej gazecie „Lawa”, zebrania z rodzicami	Dyrektor szkoły, nauczyciele, wychowawcy, opiekunowie kół zainteresowań, opiekun Samorządu Uczniowskiego, rodzice	Cały cykl kształcenia

INTEL	5. Uczeń ma motywację do osiągania sukcesów.	Nagrody za udział w konkursach i olimpiadach, typowanie do stypendiów Prezesa Rady Ministrów, Ministra Edukacji Narodowej; wyróżnienie Starosty Bielskiego; upowszechnianie sukcesów uczniów na stronie internetowej szkoły, w gazetce szkolnej, mediach lokalnych	Dyrektor szkoły, opiekunowie konkursów i olimpiad, nauczyciel informatyki, wychowawcy, Samorząd Uczniowski	Cały cykl kształcenia
	6. Uczeń pracuje nad pokonywaniem ograniczeń związanych ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się i niepowodzeniami szkolnymi.	Praca indywidualna z uczniem, praca psychologiczno-pedagogiczna, prace zespołów ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dostosowywanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania oraz trybu i warunków egzaminu maturalnego do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia, pomoc koleżeńska, konsultacje, zajęcia dydaktyczno - wyrównawcze, uwzględnienie specyficznych trudności w uczeniu się na pracach klasowych i przy odpowiedziach ustnych	Dyrektor szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, zaproszeni specjaliści, rodzice	Cały cykl kształcenia

II. Cel główny: Kształtowanie własnej osobowości i systemu wartości ucznia.

SFERA	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadania	Terminy realizacji zadania i poziom organizacyjny szkoły
DUCHOWA	1. Uczeń kieruje się w swoim postępowaniu uniwersalnymi ogólnoludzkimi wartościami.	Wolontariat, projekty charytatywne, praca w Samorządzie Uczniowskim, zajęcia integracyjne, lekcje przedmiotowe, lekcje etyki	Dyrektor szkoły, wychowawcy klas, nauczyciele, rodzice, opiekun Samorządu Uczniowskiego, pedagog szkolny, księża, katecheci	Cały cykl kształcenia
	2. Uczeń wzmacnia poczucie własnej wartości i dostrzega swoje mocne strony. Pracuje nad pokonywaniem swoich słabości.	Godziny wychowawcze, lekcje wychowania do życia w rodzinie, imprezy klasowe i szkolne, przedstawienia okolicznościowe, artykuły w gazetce szkolnej, docenianie nawet drobnych sukcesów ucznia	Wychowawcy klas, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, nauczyciele, opiekun Samorządu Uczniowskiego, opiekun gazetki szkolnej	Cały cykl kształcenia
MA ZNA	3. Uczeń pracuje nad budowaniem własnej wrażliwości emocjonalnej. Potrafi odczytywać swoje stany emocjonalne i uczucia innych ludzi.	Rozmowy indywidualne, godziny wychowawcze, lekcje wychowania do życia w rodzinie, zajęcia psychoedukacyjne, indywidualna pomoc psychologiczno-pedagogiczna, zajęcia integracyjne, inne formy pomocy ustalone w ramach pracy zespołów	Nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog szkolny, psycholog Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej, koordynatorzy ds. organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej	Cały cykl kształcenia

DUCHOI PSYCHIC	4. Uczeń stale kształtuje i rozwija w sobie uczucia wyższe, ważne dla kreowania dobrych relacji z innymi ludźmi oraz rozwoju osobowości, rozumie potrzebę rozwoju osobowości, kontaktu z pięknem, pozytywnymi wartościami ważnymi dla odczuwania dobrej jakości życia.	Godziny wychowawcze, lekcje języka polskiego, języka białoruskiego, wolontariat, akcje charytatywne, inne rodzaje działalności w środowisku szkolnym i pozaszkolnym, Samorząd Uczniowski, pozytywny przykład dorosłych, wyjścia na spektakle teatralne, wyjazdy do opery, zajęcia koła teatralnego, pełnienie funkcji w środowisku klasy i szkoły, godziny wychowawcze, zajęcia psychoedukacyjne, lekcje wychowania do życia w rodzinie, lekcje etyki	Nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog szkolny, opiekun Samorządu Uczniowskiego, opiekun koła teatralnego, pracownicy szkoły, rodzice,	Cały cykl kształcenia
	PSYCHICZNA	5. Uczeń reprezentuje postawy szacunku, zrozumienia i tolerancji we wzajemnych relacjach, jest wrażliwy na potrzeby innych.	Wolontariat, akcje charytatywne, praca w Samorządzie Uczniowskim, zajęcia integracyjne, praca w kołach zainteresowań, lekcje przedmiotowe, lekcje wychowania do życia w rodzinie, godziny wychowawcze, lekcje etyki	Wychowawcy, nauczyciele, opiekun Samorządu Uczniowskiego, pedagog szkolny
PSYCHICZNA SPOŁECZNA	6. Uczeń jest tolerancyjny wobec inności drugiego człowieka (np. niepełnosprawności, choroby); wykazuje postawy antydyskryminacyjne.	Lecje wychowania do życia w rodzinie, godziny wychowawcze, lekcje przedmiotowe, zajęcia integracyjne, warsztaty antydyskryminacyjne, rozmowy w przypadku zachowań nietolerancyjnych, wychowanie sytuacyjne, lekcje etyki	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele	Cały cykl kształcenia
SPOŁECZNA	7. Uczeń szanuje odmienność narodową, kulturową i religijną innych ludzi.	Godziny wychowawcze, lekcje przedmiotowe, klasowe spotkania okolicznościowe np. spotkania przedświąteczne, lekcje etyki	Dyrektor, wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	Cały cykl kształcenia

III. Cel główny: Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich oraz rozwijanie szacunku do dziedzictwa kulturowego własnego regionu.

SFERA	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadania	Terminy realizacji zadania i poziom organizacyjny szkoły
	1. Uczeń szanuje tradycje, historię narodu oraz symbole narodowe.	Lecje przedmiotowe (historia, historia i społeczeństwo, wiedza o społeczeństwie, język polski, język białoruski), uroczyste akademie w szkole i poza nią, reprezentowanie szkoły w poczcie sztandarowym, obchody świąt narodowych, konkursy i olimpiady przedmiotowe	Dyrektor szkoły, nauczyciele historii, historii i społeczeństwa, wiedzy o społeczeństwie, języka polskiego, języka białoruskiego, wychowawcy klas, opiekun Samorządu Uczniowskiego, osoby odpowiedzialne za przygotowanie uroczystości szkolnych	Cały cykl kształcenia

SPOŁECZNA DUCHOWA	2. Uczeń ma zasób wiedzy o własnym regionie (Małej Ojczyźnie, mieście i szkole).	Lekcje historii, geografii, języka polskiego, języka białoruskiego, godziny wychowawcze, wycieczki do Muzeum w Ratuszu, Muzeum Małej Ojczyzny w Studziwodach, Centrum Edukacji i Promocji Kultury Białoruskiej w Szczytach	Dyrektor szkoły, nauczyciele historii, geografii, języka polskiego, języka białoruskiego, wychowawcy klas	Cały cykl kształcenia
	3. Uczeń ma poczucie tożsamości narodowej i jest dumny z dorobku twórców Podlasia.	Prezentacje dorobku twórców kultury, współpraca z organizacjami białoruskimi, popularyzowanie wydawnictw białoruskich, wyjazdy do redakcji gazety „Niwa”, organizowanie imprez kulturalno-rozrywkowych z podkreśleniem charakteru białoruskiego, pomoc przy realizacji „Jesieni Bardów”, organizacja obchodów Dnia Niezależnej Białorusi w szkole, współpraca z Konsulem Generalnym Republiki Białoruś i Ambasadą Białorusi w Warszawie oraz Centrum Kultury Białorusi w Warszawie, udział w konkursach o charakterze białoruskim i Olimpiadzie Języka Białoruskiego	Dyrektor szkoły, nauczyciele języka polskiego, języka białoruskiego	Cały cykl kształcenia
	4. Uczeń potrafi pielęgnować własne tradycje.	Lekcje języka polskiego, języka białoruskiego, godziny wychowawcze, klasowe i szkolne spotkania okolicznościowe, np. wspólne kolędowanie, przedświąteczne, wyjścia do Muzeum Małej Ojczyzny w Studziwodach, wystawy, dekoracje, działalność zespołu „Spadczyna”, zespołu tanecznego	Dyrektor szkoły, nauczyciele języka polskiego i białoruskiego, opiekun zespołu wokalnego i tanecznego, wychowawcy	Cały cykl kształcenia
	5. Uczeń identyfikuje się z wartościami opartymi na tradycjach szkoły.	Godziny wychowawcze, wycieczki, księgozbiór biblioteki szkolnej, udział w uroczystościach i imprezach wynikających z tradycji szkoły, lekcje języka białoruskiego i polskiego, wiedzy o społeczeństwie, historii, historii i społeczeństwa	Dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele, bibliotekarz, organizatorzy imprez szkolnych, opiekun Samorządu Uczniowskiego	Cały cykl kształcenia
	6. Uczeń dba o wizerunek szkoły w środowisku szkolnym, lokalnym i poza nim.	Strona internetowa szkoły, targi edukacyjne, prezentacja i promocja szkoły, wycieczki szkolne, gazetka szkolna „Lawa”, szkolny zespół wokalny „Spadczyna”, radiowęzeł, prezentacja osiągnięć szkoły za pośrednictwem środków masowego przekazu, dni otwarte w szkole	Dyrektor szkoły, nauczyciele zgodnie z przydziałem czynności dodatkowych	Cały cykl kształcenia

IV. Kształtowanie prawidłowych postaw młodzieży wobec zachowań ryzykownych oraz utrzymanie wysokiego stopnia bezpieczeństwa w szkole.

SFERA	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadania	Terminy realizacji zadania i poziom organizacyjny szkoły
	1. Uczeń dba o własny rozwój fizyczny, sprawność organizmu i jest odpowiedzialny za ochronę własnego zdrowia.	Lekcje wychowania fizycznego, sportowe zajęcia pozalekcyjne, treningi sportowe, akcje promujące zdrowy styl życia	Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, wychowania fizycznego, wychowawcy, pedagog szkolny	Cały cykl kształcenia

FIZYCZNA	2. Uczeń jest świadomy zagrożeń wynikających z zażywania różnych środków psychoaktywnych (narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów, e-papierosów) i ich wpływu na jego zdrowie i rozwój.	Lekcje wychowawcze, warsztaty jako atrakcyjna forma zajęć aktywizująca uczniów, spotkania z pracownikami Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, zakup nowych filmów edukacyjnych, wzbogacanie bazy materiałów i środków edukacyjnych, program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość” w ramach projektu „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciel biologii, pielęgniarka szkolna	Cały cykl kształcenia
	3. Uczeń zna skutki zdrowotne stosowania leków w celu odurzania się.			
SPOŁECZNA	4. Uczeń potrafi dokonać samooceny oraz oceny swoich kolegów i koleżanek w zakresie zachowań ryzykownych.	Diagnoza zachowań ryzykownych uczniów: - ankietowanie uczniów - rozmowy indywidualne z uczniami - rozmowy z rodzicami	Wychowawcy klas, Dyrektor, pedagog szkolny, pracownicy szkoły	IX – X każdego roku kształcenia
FIZYCZNA	5. Uczeń zna i stosuje w praktyce konstruktywne sposoby spędzania czasu wolnego bez używania środków psychoaktywnych.	Zajęcia pozalekcyjne (sportowe zajęcia pozalekcyjne, koła zainteresowań, gazetka szkolna „Lawa”, Samorząd Uczniowski), treningi sportowe	Wychowawcy klas, nauczyciele, księża, katecheci, opiekun Samorządu Uczniowskiego, opiekun gazetki szkolnej	Cały cykl kształcenia
SPOŁECZNA	6. Uczeń zna swoje prawa i obowiązki oraz konsekwencje prawne związane z posiadaniem, dystrybucją i zażywaniem środków psychoaktywnych oraz stosowania przemocy.	Godziny wychowawcze, programy profilaktyczne, spotkania z pracownikami policji i sądu, lekcje informatyki	Wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciel informatyki	Klasy I i II
	7. Uczeń jest świadomy zagrożeń wynikających z wczesnej inicjacji seksualnej i wczesnego rodzicielstwa.	Godziny wychowawcze, lekcje wychowania do życia w rodzinie, biologii, religii, realizacja programu edukacyjnego „Bądź odpowiedzialny – wychowanie do odpowiedzialności i partnerstwa w rodzinie”, program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać o miłość”	Wychowawcy klas, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, biologii, katecheci, pedagog szkolny	Cały cykl kształcenia
FIZYCZNA	8. Uczeń uważa zdrowie za wartość nadrzędną i zapobiega chorobom zakaźnym, np. AIDS.	Godziny wychowawcze, lekcje wychowania do życia w rodzinie, biologii, religii, gazetki, ulotki, konkurs wiedzy o AIDS, współpraca z Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, pielęgniarka, pracownicy PSS-E	Cały cykl kształcenia
PSYCHICZNA FIZYCZNA	9. Uczeń preferuje zdrowy styl życia i ma świadomość zagrożeń związanych z niewłaściwym odżywianiem (anoreksja, bulimia, choroby nowotworowe, otyłość).	Godziny wychowawcze, lekcje biologii, lekcje wychowania do życia w rodzinie, gazetki promujące zdrowe odżywianie, kiermasze zdrowej żywności, filmy edukacyjne, spotkania ze specjalistami	Wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog szkolny, pielęgniarka, zaproszeni specjaliści	Cały cykl kształcenia

PSYCHICZNA	10. Uczeń rozwija umiejętności konstruktywnego rozładowania emocji i stresu, rozwiązywania problemów i pokonywania trudności w życiu.	Lekcje wychowania do życia w rodzinie, godziny wychowawcze, lekcje wychowania fizycznego, zajęcia psychoedukacyjne i pozalekcyjne, treningi relaksacyjne, konsultacje, warsztaty, lekcje edukacji dla bezpieczeństwa	Nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, wychowania fizycznego, wychowawcy, nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne, pedagog szkolny, psycholog Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa	Cały cykl kształcenia
	11. Uczeń zna zasady asertywności, posiada umiejętność rozwiązywania trudnych sytuacji z użyciem technik asertywnych.	Godziny wychowawcze, lekcje wychowania do życia w rodzinie, zajęcia psychoedukacyjne, wychowanie sytuacyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, nauczyciele	Cały cykl kształcenia
PSYCHICZNA SPOLECZNA	12. Uczeń czuje się bezpiecznie w środowisku klasy i szkoły. Zna procedury postępowania w sytuacjach zagrażających bezpieczeństwu, zdrowiu i życiu.	Lekcje edukacji dla bezpieczeństwa, zajęcia integrujące zespoły klasowe, regulaminy i procedury postępowania, godziny wychowawcze, rozmowy, konsultacje, prace zespołów koordynujących udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej, dyżury uczniów i nauczycieli, „Otrzęsiny”	Nauczyciel edukacji dla bezpieczeństwa, wychowawcy, pedagog szkolny, zaproszeni eksperci, opiekun Samorządu Uczniowskiego	Cały cykl kształcenia ze szczególnym zwróceniem uwagi na klasy pierwsze
	13. Uczeń wie, gdzie szukać pomocy w sytuacjach dla niego trudnych i stresujących w tym również uzależnień.	Plakaty, ulotki, prezentacja oferty pomocowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej i Punktu konsultacyjnego ds przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie, programy i zajęcia profilaktyczno – edukacyjne, godziny wychowawcze,	Wychowawcy klas, pedagog szkolny	Cały cykl kształcenia
	14. Nauczyciele i pracownicy szkoły mają poczucie odpowiedzialności za utrzymanie przyjaznej atmosfery w szkole i wysoki stopień bezpieczeństwa.	Okazywanie życzliwości i wsparcia uczniom znajdującym się w sytuacjach problemowych, zachowanie dyskrecji w sprawach dotyczących uczniów (dane wrażliwe: stan zdrowia, sprawy rodzinne, osobiste), budowanie wzajemnego zaufania wśród społeczności szkolnej	Dyrektor, wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele, pracownicy szkoły	Cały cykl kształcenia

V. Integrowanie i współdziałanie środowiska szkolnego i lokalnego w zakresie wychowania i profilaktyki.

SFERA	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadania	Terminy realizacji zadania i poziom organizacyjny szkoły
	1. Budowanie atmosfery sprzyjającej częstszym kontaktom ze szkołą i stwarzanie właściwych warunków do spotkań z rodzicami.	Zebrania ogólne i klasowe rodziców, wybory do Rady Rodziców, kontakty indywidualne nauczycieli i rodziców, dbanie o właściwe miejsce rozmowy z rodzicem, zaadaptowanie pomieszczenia do spotkań z rodzicami, dążenie do spójności działań wychowawczych, wspólne rozwiązywanie problemów	Dyrektor szkoły, wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele	Cały cykl kształcenia
	2. Zbieranie opinii, oczekiwań rodziców wobec działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły.	Ankiety, rozmowy indywidualne z rodzicami	Dyrektor szkoły, wszyscy nauczyciele, pedagog szkolny	Cały cykl kształcenia

SPOŁECZNA	3. Rodzice znają dokumenty dotyczące działań wychowawczo-profilaktycznych szkoły.	Spotkania z rodzicami klas pierwszych, pedagogizacja rodziców	Dyrektor, wychowawcy klas, pedagog szkolny	I semestr pierwszego roku kształcenia
	4. Umożliwienie rodzicom współdecydowania o sprawach ważnych dla funkcjonowania szkoły oraz udziału w organizacji imprez szkolnych.	Posiedzenia Rady Rodziców, udział w konstruowaniu i zatwierdzaniu programów szkoły	Dyrektor szkoły	Cały cykl kształcenia
	5. Stwarzanie rodzicom możliwości do poszerzania wiedzy z zakresu wychowania.	Prelekcje, szkolenia, projekcje filmów edukacyjnych, zebrania ogólne i klasowe	Dyrektor szkoły, pedagog szkolny, wychowawcy klas	Cały cykl kształcenia
	6. Szkoła diagnozuje rzeczywiste problemy występujące w środowisku szkolnym i lokalnym.	Analiza problemów zgłoszonych przez rodziców, nauczycieli uczniów, pracowników szkoły, raporty policji, raporty Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej	Dyrektor, wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele, pracownicy szkoły	Cały cykl kształcenia
	7. Współpraca z instytucjami lokalnymi (PP-P, KPP, Punkt konsultacyjny do spraw przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie), w zakresie działań zapobiegawczych oraz interwencyjnych wobec młodzieży zagrożonej uzależnieniem.	Konsultacje z pracownikami wymienionych instytucji, organizowanie i udział w szkoleniach, powiadamianie policji w sytuacjach ryzykownych	Dyrekcja, pedagog szkolny, wychowawcy klas	Cały cykl kształcenia
	8. Szkoła współpracuje z Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną w zakresie promowania zdrowego stylu życia.	Akcje plakatowe i ulotkowe, imprezy prozdrowotne, projekcje filmów, konkursy	Pedagog szkolny, zainteresowani nauczyciele	Cały cykl kształcenia
SPOŁECZNA PSYCHICZNA	9. Szkoła współpracuje z Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w rozwiązywaniu trudności i problemów ucznia oraz w działaniach psychoedukacyjnych społeczności szkolnej.	Pedagogizacja rodziców, zajęcia edukacyjne z uczniami i nauczycielami, zajęcia terapeutyczne dla uczniów	Dyrekcja, pedagog szkolny, psycholog	Cały cykl kształcenia

VI. Przygotowanie do życia w rodzinie i w społeczeństwie.

SFERA	Zadania	Sposoby realizacji	Odpowiedzialni za realizację zadania	Terminy realizacji zadania i poziom organizacyjny szkoły
SPOŁECZNA	1. Uczeń zna swoje prawa i obowiązki oraz postępuje zgodnie z nimi.	Analiza dokumentów prawnych obowiązujących w szkole np. Statutu Szkoły, Szkolnego Programu Profilaktyki, Programu Wychowawczego, lekcje przedmiotowe, godziny wychowawcze	Dyrektor szkoły, nauczyciele, wychowawcy klas, pedagog szkolny	Cały cykl kształcenia ze szczególnym zwróceniem uwagi na klasy pierwsze

SPOŁECZNA PSYCHICZNA	2. Uczeń kształtuje postawę odpowiedzialności za swoje działania ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności prawnej.	Godziny wychowawcze, lekcje wiedzy o społeczeństwie, historii i społeczeństwa, programy profilaktyczne, wyjścia do sądu (obserwowanie rozpraw sądowych)	Nauczyciele woś-u i historii, wychowawcy klas, bibliotekarz, pedagog szkolny	Cały cykl kształcenia
	3. Uczeń czuje się współgospodarzem szkoły i aktywnie uczestniczy w działalności samorządowej młodzieży.	Demokratyczne wybory do Samorządu Uczniowskiego i samorządów klasowych, udział uczniów w posiedzeniach Rady Pedagogicznej w zależności od potrzeb, opinie Samorządu Uczniowskiego dotyczące spraw ważnych dla szkoły, działalność Samorządu Uczniowskiego, praca w radiowęźle, aukcje ciast, aukcje książek, imprezy okolicznościowe	Samorząd Uczniowski, opiekun Samorządu Uczniowskiego, wychowawcy klas, opiekunowie radiowęźla	Cały cykl kształcenia
SPOŁECZNA	4. Uczeń zna i stosuje zasady dobrego zachowania w szkole i poza szkołą oraz jest zaangażowany w podnoszenie kultury osobistej.	Godziny wychowawcze, lekcje wychowania do życia w rodzinie, lekcje wok-u, gazetki ściennie, wzbogacenie księgozbioru w bibliotece, artykuły w „Lawie”, wychowanie sytuacyjne	Wychowawcy klas, nauczyciele, bibliotekarz, opiekun gazetki szkolnej, pracownicy szkoły	Cały cykl kształcenia
	5. Uczeń dba o kulturę słowa w czasie zajęć szkolnych, pozaszkolnych i przerw oraz dba o estetykę wyglądu własnego i najbliższego otoczenia.	Godziny wychowawcze, lekcje przedmiotowe, wychowanie sytuacyjne, wycieczki, księgozbiór biblioteki szkolnej, udział w uroczystościach i imprezach wynikających z tradycji szkoły	Dyrektor szkoły, wychowawcy, nauczyciele, bibliotekarz, organizatorzy imprez szkolnych, opiekun Samorządu Uczniowskiego	Cały cykl kształcenia
	6. Uczeń posiada wiedzę dotyczącą umiejętności prawidłowej komunikacji i stosuje je w praktyce, buduje satysfakcjonujące kontakty społeczne.	Lekcje wychowania do życia w rodzinie, godziny wychowawcze, wychowanie sytuacyjne, praca w Samorządzie Uczniowskim, udział w przedsięwzięciach organizowanych przez szkołę we współpracy ze środowiskiem lokalnym, wolontariat	Wychowawcy klas, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, nauczyciele, opiekun Samorządu Uczniowskiego, pedagog szkolny, instytucje i organizacje działające w środowisku lokalnym	Cały cykl kształcenia
	7. Uczeń jest przygotowany do świadomego wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu.	Godziny wychowawcze, gazetki ściennie, wzbogacenie księgozbioru w bibliotece, artykuły w „Lawie”, udział w Targach Edukacyjnych, wyjazdy na dni otwarte na uczelniach, spotkania z doradcami zawodowymi, badania predyspozycji zawodowych uczniów, badania psychologiczne, prelekcje, pogadanki, praca w kołach zainteresowań, spotkania ze studentami, warsztaty w Młodzieżowym Centrum Kariery	Bibliotekarz, opiekun gazetki szkolnej, wychowawcy klas, nauczyciele podstaw przedsiębiorczości, pedagog szkolny, opiekunowie kół zainteresowań, pracownicy Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, nauczyciele języków obcych	Cały cykl kształcenia ze szczególnym zwróceniem uwagi na klasy pierwsze

		8. Uczeń przygotowuje się do życia w społeczeństwie, odczuwa przynależność do społeczności lokalnej, kraju, Europy.	Godziny wychowawcze, lekcje historii, wiedzy o społeczeństwie, geografii, wiedzy o kulturze, praca w Samorządzie Uczniowskim, reprezentowanie szkoły na uroczystościach poza szkołą, konkursy organizowane przez Parlament Europejski, „Eurocola”, współpraca z międzynarodową organizacją studencką AISEC promującą zrozumienie kulturowe, Europejski Dzień Języków Obcych	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciel wiedzy o społeczeństwie, historii, geografii, wiedzy o kulturze, opiekun Samorządu Uczniowskiego	Cały cykl kształcenia
SPOŁECZNA PSYCHICZNA		9. Uczeń zdobywa wiedzę z dziedziny nauk o rodzinie i ma pozytywną postawę wobec małżeństwa i rodziny.	Godziny wychowawcze, lekcje wychowania do życia w rodzinie, religii i biologii, program edukacyjny „Bądź odpowiedzialny – wychowanie do odpowiedzialności i partnerstwa w rodzinie”	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele wychowania do życia w rodzinie, biologii, religii	Cały cykl kształcenia

Monitorowanie i ewaluacja zadań zawartych w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym szkoły prowadzone będą przez realizatorów działań wychowawczo-profilaktycznych (zajęć, programów, akcji). W tym celu będą wykorzystywane następujące metody: ankieta, obserwacja, analiza dokumentów, wywiady i rozmowy indywidualne.

W każdym roku szkolnym powinna być opracowana diagnoza w zakresie występujących w środowisku szkolnym czynników chroniących i czynników ryzyka. Na jej podstawie wychowawca w uzgodnieniu z Dyrektorem szkoły wybiera formy i metody pracy z klasą oraz dokonuje ewaluacji podjętych działań.

Ewaluacja sumująca będzie przeprowadzona po ostatnim roku funkcjonowania SPW-P. Wyniki badań ankietowych staną się podstawą do sformułowania wniosków, które następnie będą uwzględnione przy opracowaniu kolejnego programu. Ewaluację będzie prowadzić zespół powołany przez Dyrektora szkoły.

Opracował zespół w składzie:

Andrzej Stepaniuk

Maria Nikołajuk

Iwona Anna Czyżyk

Alicja Kobus

Ireneusz Krasowski

Irena Trojanczuk

Eugenia Opalińska

Krystyna Maria Boroń

Justyna Iganowicz - Car

BIBLIOGRAFIA

1. Cungi C., Stawić czoło uzależnieniom, PAX, Warszawa 2007
2. Jędrzejko M., red., Narkomania spojrzenie wielowymiarowe, Warszawa 2009
3. Ogińska-Bulik N., Zachowania ryzykowne i szkodliwe dla zdrowia, Łódź 2010
4. Woynarowska B., Edukacja zdrowotna, Warszawa 2008
5. Zawadzka B., Edukacja zdrowotna, Warszawa 2008
6. Gaś Z., Opracowujemy i ewaluujemy program wychowawczo-profilaktyczny szkoły, Warszawa 2017
7. Gaś Z., Program wychowawczo-profilaktyczny szkoły i placówki, Lublin 2017
8. Gaś Z., Współczesny nauczyciel a wyzwania profilaktyki, Lublin 2006
9. Gaś Z., Profilaktyka w szkole, Warszawa 2006
10. Gaś Z., Szkolny program profilaktyki : istota, konstruowanie, ewaluacja, Lublin 2004